

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V KOŠICIACH

Ipeľská 1, 04011 Košice

Číslo spisu

RÚVZKE/OHŽPaZ/141/1395/2024

Košice

22. 01. 2024

Rozhodnutie

Výrok

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach (ďalej len „správny orgán“), príslušný podľa § 3 ods. 1 písm. c), v spojení s prílohou č. 1 bod 32 a § 6 ods. 3 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) účastníkovi konania VaK SERVIS, s. r. o., Mnoheľova 4984/3B, 058 01 Poprad, IČO 52110478 (ďalej len „účastník konania“) v súvislosti s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody vo verejnom vodovode v obci Kecerovce, podľa ust. § 12 ods. 3 písm. e) a j) zákona č. 355/2007 Z. z. a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) nariaďuje tieto opatrenia:

1. Zákaz používania pitnej vody z verejného vodovodu v obci Kecerovce, ktorá nie je zdravotne bezpečná.
2. Opatrenia na obnovenie kvality a zdravotnej bezpečnosti pitnej vody, ktoré sú potrebné na ochranu ľudského zdravia, vrátane opatrení na zníženie rizika z rozvodných systémov verejného vodovodu v obci Kecerovce.

Termín: Bezodkladne od doručenia rozhodnutia do doby preukázania vyhovujúcich výsledkov skúšok vzoriek pitnej vody v zmysle § 17 ods. 6 zákona č. 355/2007 Z. z. a Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 91/2023 Z. z.“).

Podľa ust. § 55 ods. 2 správneho poriadku sa vylučuje odkladný účinok prípadne podaného odvolania, a to z dôvodu naliehavého všeobecného záujmu, spočívajúceho v ochrane zdravia ľudí pred nebezpečenstvom vzniku iných hromadne sa vyskytujúcich ochorení a iných porúch zdravia.

Odôvodnenie

Z dôvodu prekročenia najvyššej medznej hodnoty ukazovateľa arzén v skupinovom vodovode „Boliarov-Bačkovík-Kecerovce“ a na základe hodnotenia zdravotného rizika, bola účastníkovi konania tunajším správnym orgánom dňa 11.09.2017 pod č. 2017/042729-02/HŽPaZ (ako prevádzkovateľovi uvedeného skupinového vodovodu) povolená 1. výnimka na použitie pitnej vody, ktorá nespĺňala limity kvality pitnej vody v ukazovateli arzén. Výnimka bola povolená do 08.09.2020 a účastník konania bol upozornený, že voda z vodovodu sa nesmie používať na prípravu umelej výživy dojčiat a stravy detí a na pitné účely tehotných žien. Dňa 12.10.2020 správny orgán pod č. 2020/04967-04/3117/HŽPaZ, na základe hodnotenia zdravotného rizika, povolil 2. výnimku na použitie pitnej vody, ktorá nespĺňala limity kvality pitnej vody v ukazovateli arzén na dobu 3 rokov z dôvodu, že počas trvania 1. výnimky starostovia jednotlivých obcí nemali dostatok finančných prostriedkov na vykonanie takých nápravných opatrení, aby kvalita vody v uvedenom skupinovom vodovode bola zdravotne bezpečná. Prípravu, resp. riešenia nápravných opatrení komplikovalo viacero okolností. V obci Boliarov, ani v blízkom okolí, sa nenachádza žiaden

vyhovujúci zdroj pitnej vody, preto starosta Obce Boliarov, po udelení 1. výnimky z kvality vody vykonal obhliadku Úpravne vody v obci Bidovce, za účelom zistenia priestorovej a prevádzkovej náročnosti úpravy vody. Následne oslovil odborné spoločnosti na vypracovanie technických návrhov na zníženie, resp. odstránenie arzénu z pitnej vody. V roku 2018 viackrát zvolal pracovné stretnutie so zástupcami fy ProMinent, s. r. o., Košice a poskytol im potrebné podklady pre spracovanie technologického návrhu. Starostovia jednotlivých obcí prerokovali technický návrh vyššie uvedenej fy, ktorý riešil úpravňu vody na odstránenie arzénu z pitnej vody v priestoroch vrtu „Opiná L-3“ a vypúšťanie praciej odpadovej vody z filtrov do existujúceho cestného rigola pri ceste III/3440. Správa ciest Košického samosprávneho kraja však s vypúšťaním odpadových vôd z úpravne vody nesúhlasila s odôvodnením, že parametre cestného rigolu sú navrhované len pre účely zabezpečenia odvodnenia zrážkových vôd z cestného telesa III/3440. Následne bola s obcou Kecerovce prerokovaná alternatívna možnosť miešania pitnej vody z vrtu „Opiná L-3“ a vrtu „KP-1“ Kecerovské Pekľany, za účelom dosiahnutia požadovanej koncentrácie arzénu v pitnej vode. Táto alternatíva však bola zamietnutá pre nízku výdatnosť vrtu „KP-1“ Kecerovské Pekľany. V roku 2019 starosta obce Boliarov oslovil Východoslovenskú vodárenskú spoločnosť, a. s., Košice (ďalej len „VVS, a. s., Košice“) a požiadal o súčinnosť pri riešení problému výskytu arzénu vo vodárenskom zdroji, nakoľko hydrogeologický vrt „Opiná L-3“ je vo vlastníctve VVS, a. s., Košice. Zástupcovia VVS, a. s., Košice však k danému problému zaujali negatívne stanovisko a uviedli, že v rámci hmotných rezerv siete disponujú malou pojazdnou úpravňou vody, avšak táto slúži výlučne pre potreby zásobovania obyvateľov pitnou vodou vo výnimočných situáciách. Z uvedeného dôvodu nebolo možné ju poskytnúť na nepretržitú prevádzku a odporúčali obci zabezpečiť novú úpravňu vody. V priebehu rokov 2020 - 2023 sa uskutočnili viaceré pracovné stretnutia, za účasti starostov obcí Kecerovce, Boliarov a Bačkovík, za účelom prerokovania technického riešenia a financovania úpravy. Zo záverov prijatých na pracovných stretnutiach okrem iného vyplynulo, že úprava pitnej vody pre obec Kecerovce a obce Boliarov, Bačkovík bude nakoniec riešená individuálne.

Kvalita pitnej vody v spotrebiskách skupinového vodovodu „Boliarov-Báčkovík- Kecerovce“ bola počas trvania 1. a 2. výnimky pravidelne kontrolovaná a hodnota arzénu v pitnej vode sa počas trvania výnimiek výrazne nezvýšila. Počas trvania 2. výnimky Obec Boliarov vybudovala Úpravňu vody v obci Boliarov a t. č. do obce Boliarov a Bačkovík je privádzaná už upravovaná voda, ktorá v ukazovateli arzén vyhovuje požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z. z. Obec Kecerovce si však pre nedostatok finančných prostriedkov túto povinnosť do stanoveného termínu nesplnila.

Z uvedeného dôvodu účastník konania listom zo dňa 08.12.2023 požiadal správny orgán o vyjadrenie k ďalšiemu využívaniu pitnej vody z verejného vodovodu v obci Kecerovce, nakoľko kvalita vody v tomto vodovode v ukazovateli arzén je aj naďalej kolísavá. K žiadosti doložil nový „Odborný posudok - Hodnotenie zdravotných rizík a dopadov na zdravie z nadlimitnej koncentrácie arzénu vo verejnom vodovode Kecerovce“ zo dňa 02.12.2023. Posúdenie zdravotného rizika z príjmu pitnej vody uvedenej kvality bolo vykonané osobou, ktorá má osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie hodnotenia vplyvov na verejné zdravie. Z výpočtov odhadu zdravotných rizík z expozície arzénu vo verejnom vodovode v obci Kecerovce vyplynulo, že ďalšie použitie pitnej vody z verejného vodovodu v obci Kecerovce je možné iba po úprave vody v ukazovateli arzén.

Na základe uvedených a objektívne zistených skutočností bolo voči účastníkovi konania začaté podľa ust. § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, v znení neskorších predpisov správne konanie vo veci uloženia opatrení na predchádzanie vzniku iných hromadne sa vyskytujúcich ochorení a iných porúch zdravia a na ich obmedzenie v súvislosti s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody vo vyššie uvedenom verejnom vodovode podľa § 12 ods. 3 písm. e) a j) zákona č. 355/2007 Z. z. Účastník konania sa listom zo dňa 17.01.2024 k predmetu veci vyjadril a uviedol, že Obec Kecerovce je t. č. zásobovaná pitnou vodou z vodárenského zdroja - vrtu „KP-1“ v množstve 40759 m³/rok. Z dôvodu nedostatku vody z tohto vrtu, bola potreba vody doplnená pitnou vodou z vrtu „Opiná - L3“ v celkovom množstve 102762 m³/rok. Hodnota arzénu v tomto zdroji nie je v súlade s limitom uvedeným vo vyhláške MZ SR č. 91/2023 Z. z. (vodárenský zdroj je vo vlastníctve VVS, a. s., Košice a v nájme Obce Boliarov). Podľa výsledkov analýz vzoriek vôd z vrtu „KP-1“ je hodnota arzénu v súlade s limitom uvedeným vo vyhláške MZ SR č. 91/2023 Z. z. a terajšia výdatnosť vrtu predstavuje iba 30 % z celkovej potreby vody pre verejný vodovod Kecerovce. Pre vrt „KP-1“ sa pripravuje hydrogeologický posudok pre vydanie nového povolenia na odber podzemných vôd. Podľa orientačnej čerpacej skúšky bola zistená vyššia výdatnosť vrtu (cca 3 – 4 l/s). V mesiacoch január – február 2024 bude vykonaná 22 dňová hydrodynamická čerpacia skúška, kedy bude zistená presná výdatnosť vrtu. Zároveň bude navrhnutá technologická výbava vrtu, ktorá umožní maximálne využitie vrtu (v súčasnosti je priemerné čerpané množstvo z vrtu iba cca 1,3 l/s). Záverom účastník konania uviedol, že v mesiaci máj 2023 bolo Okresným úradom Košice – okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie vydané rozhodnutie – povolenie na uskutočnenie vodnej

stavby „Kecerovce – vodovod – úprava vody na zníženie obsahu arzénu v pitnej vode“ a v mesiaci december 2023 sa uskutočnilo výberové konanie na dodávku stavby úpravne vody. V súčasnosti sa pripravuje zmluva o dielo, termín dodávky je do 60 dní odo dňa prevzatia staveniska.

Účastník konania, ako prevádzkovateľ verejného vodovodu Kecerovce je povinný vykonať nápravné opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených v kvalite vody, nakoľko voda takejto kvality nie je zdravotne bezpečná a môže byť príčinou vážnych zdravotných problémov. Najvyššia medzná hodnota je limit zdravotne významného ukazovateľa kvality pitnej vody, ktorého prekročenie vylučuje použitie vody ako pitnej vody.

Dodávaná pitná voda v zmysle ust. § 17 ods. 6 zákona č. 355/2007 Z. z. je zdravotne bezpečná, ak neobsahuje žiadne mikroorganizmy, parazity ani látky, ktoré v určitých množstvách alebo koncentráciách predstavujú riziko ohrozenia zdravia ľudí akútnym, chronickým alebo neskorým pôsobením, ktorej vlastnosti vnímateľné zmyslami nezabraňujú jej požívaniu alebo používaniu a spĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody v zmysle vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z. z.

Podľa ust. § 12 ods. 3 písm. e) a j) citovaného zákona opatrenia na predchádzanie vzniku iných hromadne sa vyskytujúcich ochorení a iných porúch zdravia a na ich obmedzenie sú „zákaz používania pitnej vody, ktorá nie je zdravotne bezpečná“ a „opatrenia na obnovenie kvality a zdravotnej bezpečnosti pitnej vody, ktoré sú potrebné na ochranu ľudského zdravia vrátane opatrení na zníženie rizika z rozvodných systémov verejného vodovodu Kecerovce“.

Na základe objektívne zistených skutočností správny orgán dospel k záveru, že v záujme predchádzania vzniku iných hromadne sa vyskytujúcich ochorení a iných porúch zdravia v súvislosti s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody vo vyššie uvedenom verejnom vodovode je potrebné nariadiť účastníkovi konania opatrenia a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Nesplnenie nariadených opatrení na predchádzanie vzniku iných hromadne sa vyskytujúcich ochorení a iných porúch zdravia a na ich obmedzenie podľa § 12 ods. 3 je klasifikované ako iný správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. a) za ktorý príslušný orgán verejného zdravotníctva uloží pokutu podľa § 57 ods. 43 písm. a) vo výške od 150 eur do 20 000 eur.

Podľa ust. § 52 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. sú fyzické osoby- podnikatelia a právnické osoby povinné plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 12 ods. 3 citovaného zákona nariadené príslušným orgánom verejného zdravotníctva. Podľa ust. § 17c ods. 4 písm. a), o), p) zákona 355/2007 Z. z. je dodávateľ pitnej vody o. i. povinný zabezpečiť, aby pitná voda spĺňala požiadavky zdravotnej bezpečnosti, zabezpečiť náhradné zásobovanie, ak mu boli uložené opatrenia na predchádzanie ochoreniam, ktoré zakázali alebo obmedzili zásobovanie pitnou vodou a sprístupniť zásobovaným obyvateľom informácie o pitnej vode a prekročení limitu ukazovateľa pitnej vody. V zmysle vyššie uvedeného je účastník konania preukázateľným spôsobom povinný informovať dotknutých obyvateľov o nevyhovujúcej kvalite pitnej vody vo verejnom vodovode v obci Kecerovce, ktorá by mohla ohroziť ich zdravie.

Nariadené opatrenia budú odvolané až po objektívnom preukázaní, že pitná voda vo verejnom vodovode v obci Kecerovce spĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody v zmysle vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z. z.

Poučenie

Podľa § 53 a § 54 správneho poriadku proti tomuto rozhodnutiu možno v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia podať odvolanie na tunajší správny orgán.

Podľa § 55 ods. 3 správneho poriadku proti rozhodnutiu o vylúčení odkladného účinku sa nemožno odvolať.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku, a to po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

MUDr. Zuzana Dietzová, PhD., MPH
regionálny hygienik

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00606723

Doručuje sa

VaK SERVIS s.r.o., Mnoheľova 4984/3B, 05801 Poprad, Slovenská republika

Na vedomie

Obec Kečerovce, Kečerovce 92, 044 47 Kečerovce